

There are no translations available.

Trong nh ng n m tr l i ây, ngày hè là c h i các b c cha m u t cho con i h c thêm ki n th c l n k n ng s ng. Li u r ng nh ng khóa h c c p t c này có th giúp tr t tin, tr ng thành h n nh k v ng c a ph huynh?

Đi gi i đáp v n đ n này, phóng viên Báo *Thi gi i & Vi t Nam* đã trao đ i v i Ti n sĩ Nguy n Ng c Minh, Gi ng viên Đ i h c S ph m Hà N i, Ch nhi m CLB “Sách i m ra”...

Ti n sĩ Nguy n Ng c Minh. (nh: NVCC)

Không ít ý ki n cho r ng tr i nghi m sáng t o t c là a h c sinh ra ngoài ph m vi tr ng h c nh du l ch, tham quan và có nhi u khóa h c k n ng h n. Quan i m cá nhân c a Ti n sĩ v v n này?

Ho t đ ng tr i nghi m sáng t o là ho t đ ng giáo d c đ c c t ch c theo cách t o đ i u ki n cho ng i h c tham gia tr c ti p vào các ho t đ ng xã h i. T đó, giúp ng i h c tr thành ch th tích c c, sáng t o c a ho t đ ng h c t p đó.

Nh v y, tr i nghi m sáng t o không có nghĩa là ph i đi ra ngoài mà gia đình, nhà tr ng là m t môi tr ng lý t ng cho ho t đ ng tr i nghi m sáng t o. B i gia đình hay nhà tr ng cũng là m t c ng đ ng xã h i thu nh . Đó là n i có th n y sinh vô vàn các m i quan h , các tình

huống giao tiếp, các vấn đề phát sinh để các em có cơ hội được trải nghiệm và rèn luyện kỹ năng giao tiếp và quy tắc vấn đề. Ngược lại, có những hoạt động đã ngoài không hề đánh thức được năng lực sáng tạo của người học vì được tổ chức một cách đơn điệu, cứng nhắc, áp đặt, khuôn mẫu.

Bên cạnh ngoài, thường các lớp học ngày hè được mở ra chủ yếu để hỗ trợ những em được biết khó khăn về trí tuệ hay những em bị bệnh mà không theo học được trong năm. Vì vậy, các lớp học thường thành các nhóm, các lớp nhỏ, phù hợp với nhu cầu chuyên biệt của từng em, từng nhóm. Cũng có những trải nghiệm hè cho trẻ chủ đề phát triển được tổ chức để giúp các em có thêm hiểu biết, tăng khả năng học tập.

Vậy cha mẹ nên can thiệp như thế nào, khoảng bao nhiêu trong sự phát triển tự nhiên của con?

Thực ra, những năm gần đây nhu cầu người cha mẹ đơn hóa vai trò của khả năng sống, thành ra nhu cầu khi nó trở thành một cái mẹ. Đành rằng khả năng sống là rất quan trọng, song không nên thiết phải tham gia vào các khóa học khả năng sống mà chỉ có khả năng sống.

Khả năng sống được hình thành chủ yếu thông qua hoạt động sống hàng ngày. Nếu hiểu biết một cách sâu sắc về nó, khả năng sống hoàn toàn có thể có được thông qua rèn luyện bằng các môn học trong nhà trường. Ví dụ, từ môn khoa học, trên cơ sở sự hiểu biết về các thực vật, giáo viên có thể dạy các con cách giữ gìn và sinh, chăm sóc sức khỏe, ngăn ngừa bệnh tật. Trên cơ sở hiểu biết về thực vật để dạy các con các kỹ năng an toàn khi đi trong rừng, xuồng biển, lên núi, nhận biết những nguy hiểm khi đi lạc...

Bên cạnh môn Ngữ văn, chúng ta có thể dạy các con khả năng giao tiếp, khả năng nhận biết cảm xúc của bản thân và người khác để có lòng xõ hài hòa... Khả năng sống cũng có thể được hình thành trong nhà, bằng cách con làm việc nhà, con biết chào hỏi lễ phép khi có khách đến chơi, biết xin phép mẹ khi ra khỏi nhà, biết chăm sóc và quan tâm đến những người trong gia đình.

Không nên tách rời khả năng và kiến thức. Nếu không có kiến thức, không hiểu biết về thực vật xung quanh, con sẽ không có khả năng sống. Nếu không có kiến thức về phong tục tập quán của dân tộc mình và dân tộc khác, con sẽ không có khả năng giao tiếp phù hợp. Nếu không hiểu về các chủ đề văn hành của đời sống, con không có khả năng an toàn khi tiếp xúc với đời sống. Nếu không hiểu cách hoạt động của dòng nước người học bị nạn, con sẽ không biết cách vượt qua nguy hiểm nếu chẳng may gặp phải dòng nước người học...

Vì thế, theo tôi, đừng cố gắng đoán hóa khả năng sống đời của mỗi đứa trẻ mà quan trọng của kiến thức. Sự hiểu biết, dù thế nào cũng thức sự rất quan trọng. Trong quá trình sống của con người, kiến thức và khả năng luôn phát triển song song, bổ trợ lẫn nhau.

Dù con chưa nghe hệ thống không ít bậc phụ huynh đã nhận các khóa học kỹ năng sống cho con vì hy vọng sẽ giúp con tự tin hơn, trở nên thành nhân. Tiếc sao vì thế trẻ này?

Đúng nhiên là các khóa học kỹ năng sống sẽ đem lại cho con những trải nghiệm phong phú, thú vị ngoài gia đình, trường học. Nhưng tôi cho rằng, đức tin và trở nên thành, không phải chỉ tham gia vài khóa học kỹ năng sống là đủ. Thời gian ngắn, hai tháng hè cũng không thể làm thay đổi hoàn toàn một đứa trẻ. Trở nên thành là một quá trình tích lũy âm thầm, từng ngày một, thậm chí diễn ra rất lâu dài, cả chục năm.

Mùa hè là dịp hiếm để trẻ được vui chơi, chan hòa với thiên nhiên. (Ảnh: Nguyễn Minh)

Tin cũng bắt nguồn từ những cảm giác bên trong: năng lực để có thể hoàn thành một công việc nào đó, cảm giác hài lòng với bản thân, cảm giác chấp nhận với người khác. Nếu một đứa trẻ luôn cảm thấy mình không đủ năng lực để thực hiện một việc gì đó, rất khó có thể có sự tin tưởng bên trong. Vì thế, đứa trẻ sẽ rất dễ quay trở lại với cảm giác thiếu tin nếu không có một sự thúc đẩy, đừng viên liên tục từ môi trường bên ngoài.

Việc học bất cứ cái gì, cũng như việc hình thành nên bất cứ thói quen, kỹ năng gì đều là một quá trình rất lâu dài, chịu sự tác động của rất nhiều các yếu tố trong môi trường xung quanh.

Nhưng phụ huynh không có thể đòi hỏi kiến thức cho con học các khóa học kỹ năng sớm, vì thế cũng không có gì phải áy náy hay quá lo lắng. Sự tin tưởng và kỹ năng sớm có thể đạt được qua chính những hoạt động hàng ngày, trong gia đình. Trẻ có thể làm việc nhà, cách lập kế hoạch học tập, cách ứng xử với bạn bè, bạn bè, hàng xóm, hàng hàng, đặc biệt là qua hoạt động vui chơi lành mạnh.

Tin tức có lời khuyên gì dành cho các bậc phụ huynh?

Để giúp con có niềm tin vào bản thân mình, cha mẹ có thể dành thời gian cho con, hướng dẫn con thông qua các hoạt động hàng ngày đó. Cha mẹ có thể làm mẫu cho con qua cách ứng xử của chính mình. Trẻ em, phụ huynh hoàn toàn có thể giúp con trở thành những đứa trẻ tin tưởng, biết giao tiếp và ứng xử, biết làm chủ cuộc sống của mình. Trẻ con học chữ viết qua vô thức, qua bắt chước. Vì thế, chính gia đình là trường học kỹ năng tốt nhất và chính bạn bè mới là những hướng dẫn viên tốt nhất cho con mình.

Tuy nhiên, trẻ em khi đăng ký cho con em theo học khóa học nào, các bậc phụ huynh cũng nên cân nhắc kỹ những ưu điểm, những điểm của việc học hè. Bên cạnh đó, thay vì "đưa con", chúng ta nên cân nhắc nhu cầu của mình, nhu cầu của con, ai là người dạy khóa học và trẻ em khi đăng ký.

Cảm ơn Tin tức!

Thạc sĩ Lê Thị Lan Anh (Viện trưởng Viện Phát triển Giáo dục và Trí tuệ Việt - IEDV):

Áp dụng những kiến thức và kỹ năng của con

